

ПРОБЛЕМАТИКА ДОСЛІДЖЕННЯ БЛИЗЬКИХ КОНТАКТІВ

Постановка проблеми. Нинішнє становище вивчення близьких контактів далеке від ідеального і не наукове. І це спричинено тим, що так і не сформована чітка методика для отримання якісних даних, на основі яких можна було би сформулювати достовірні висновки.

Першою проблемою цього можна назвати те, що дослідники не визначились, чи вивчають вони суто фізичну реальність, чи сни. Це дві зовсім різні речі, оскільки близькі контакти тісно пов'язані із терміном не ототожнений літаючий об'єкт, що є суто фізичним, хоча і дослідження близьких контактів потребує окремого вивчення. Ніяких прив'язок близьких контактів за термінологією до нефізичного світу не повинно виникати, тим більше, що нефізичним світом ще із середини двадцятого століття прогресивно займається інститут Монро [1]. Це некомерційна організація, яка займається дослідженням людської свідомості. Протягом трьох десятиліть, сотні людей приймали участь в програмах інституту або використовували Nemi-Sync® технологію [2] для різних цілей, включаючи медитацію, свідомі сновидіння і дистанційне спостереження, покидали фізичне тіло [3]. Використання бінауральних ритмів [4] – які не сприймає слух, однак сприймає мозок людини, є предметом дослідження нейрофізіологів, які реєструють бінауральні ритми за допомогою електроенцеалографії.

Ця сфера досліджень бере свій початок із робіт Бехтерева В.М. в психоаналізі [5]. І як відомо, всі враження про позаземні істоти у стані свідомих сновидінь і за межами фізичного тіла із їх дивним видом можна списати на локальні особливості нефізичного світу, де ключову роль відіграє процес мислення очевидця. Так наприклад спостереження такого об'єкта можна описати по різному, все залежить від самих переконань очевидця. Отже ми виокремили першу проблему, якою є *невизначеність дослідників об'єкта*.

Другою проблемою дослідження близьких контактів є те, що більшість розповідей очевидців мають вкрай низьку надійність, їх достовірність перевірити майже неможливо, якщо не вдаватись до певних перевірок міміки і жестів та тестів із блефом. Так, після детального аналізу свідчень осіб, які заявляють що вони контактери, виявляється що це не є правдою, одних виявити досить легко, навіть судячи із їх розповідей [6], але є інші, яких виявити досить важко. Отже другою проблемою є *низька достовірність*.

Третя проблема – це засоби масової інформації. Часом у гонитві за сенсаціями журналісти вдаються до різних фальсифікацій [7]. Це сприяє формуванню образу «контактерів» як неадекватних людей.

Аналіз останніх досліджень. Одним із головних чинників, який заважає встановити реальну картину є те, що контактерам нікуди звернутись, щоб розповісти свою історію, багато обирає мовчання, аби зберегти репутацію, частина людей стають неадекватними, тим часом як одиниці починають шукати по крихтах інформацію із тих же ЗМІ і мережі Інтернет. В той же час той же Інтернет просто переповнений різноманітною недостовірною інформацією. Таким чином контактер, пройшовши «жорнова Інтернету» - стає його жертвою, втрачає частину своїх спогадів, які могли би бути важливим елементом дослідження. Після такого навіть гіпноз може призвести до формування хибних спогадів [8]. Це особливо актуально для давніх подій. В результаті недосвідченого підходу гіпнотизера – появляться спогади, яких не було. При подальшому впливі на кантактера ЗМІ він вже неспроможний надати досліднику необхідні дані, а лише ті, які він отримав зі ЗМІ та Інтернет. Виникає – «уфоманія» - антипод Уфології, коли «проблема НЛО» стає поєднаною із абстрактними судженнями людини вірити всьому не аналізуючи, бездумно цим захоплюючись [9]. Однак і кількість неупереджених дослідників вкрай мала, нерідко ними виступають фальсифікатори та шахраї, що в пошуках для себе популярності і економічної вигоди нав'язують контактерам різну недостовірну інформацію і вимагають певні кошти за свої послуги. Слід відзначити, що проблемою більшості дослідників є низький рівень перевірки інформації на достовірність. Аналіз інформації тільки на вигляд, різними «кометними тестами», часто не відрізняючи свідчень фізичної реальності від інших, призводить до того, що контактер отримує ту ж дезінформацію, що зі ЗМІ та Інтернет.

Унікальний дослідник близьких контактів Ж. Перейра склав класифікацію за 230 випадками близьких контактів. При дослідженні його матеріалу [10] можна зробити висновки, що його ілюстрований і наглядний підхід є досить непоганий, є як характеристики так і зроблені чіткі висновки та запропоновано кілька варіантів гіпотез. Так є чіткий розподіл по типах, здійснено розрахунки – його підхід є досить науковим який можна брати частково за основу. Однак достовірність спирається на 20 річний період публікацій в ЗМІ – тому відбір здійснено тільки поверхнево і інформація потребує повторного вивчення. Український дослідник В. Кратохвиль слушно зауважив [11], що статистика Перейри має як об'єктивну інформацію так і відверту дезінформацію. В. Кратохвиль запропонував власну методику виявлення істини. Оскільки інформація та дезінформація наповнюються за різними статистичними законами, можна застосувати метод «зіпсованого телефону»: *«Уявімо собі, що на планеті Земля ходять чутки про те, що в різних місцях не періодично (так як позаземний інтелект) появляється невідома тварина, якого називають наприклад – кіт. Газети різних джерел описують кота – то як крилату істоту із дзьобом, то як децю подібне до краба в панцирі, то як щось похоче до восьминога, то як пухнасту і істоту, що мурчить, із гнучким хвостом і зеленими очима. Як упізнати кота? – невідоме явище незалежно чи це кіт, чи це позаземний інтелект дійсно має місце на існування, а кількість повторів буде зростати, і значно швидше чим кількість фальсифікацій. Так як фальсифікації відрізняються одна від одної будуть зменшувати статистику кожного вигаданого типу, іншими словами «істина однакова – а брехня різна».* Зокрема за цим методом В.Кратохвиль у праці Перейри побачив, що два типи спостережених при контактах істот мають статистику, що майже учетверо перевищує середній рівень всієї іншої маси, враховуючи сказане. Перший тип – антропоморфні істоти, зовнішньо схожі на людей, а другий - істоти із маленьким тілом і нестандартними головами.

Частково проблематика близьких контактів досліджена у роботах І.Шкловського [12] Р.Леїра [13] В.Щербакова [14] Д.Мак-Кемпбела [15] М.Каку [16] А.Склярєва [17, 18], інформацію яких можна взяти частково за основу для подальших досліджень.

Постановка завдання. Як відомо «Дрібниці вирішують все», особливо коли ці дрібниці можуть поставити під сумнів сам контакт. У середовищі, де основна частина світової інформації про контакторів хибна, і існує безліч тих хто уявив себе контактором, а також тих хто не розрізняють, що вони ніякі не контактери, виникла суттєва необхідність у якісно підготовлених дослідниках, які будуть чітко розуміти три вище перераховані проблеми і вміло приймати рішення. Повинна бути сформована і чітко визначена методика роботи із контактерами і методи визначення достовірності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розглянемо три можливі способи «пошуку дрібниць»:

1.Перший спосіб - спостереження за претендентом на контактера.

Підкреслюючи певний зв'язок внутрішнього психологічного змісту особистості із зовнішніми, морфологічними особливостями будови лица, слід пам'ятати, що лице кожної людини не є чимось нерухомим, а представляє собою цілу гаму різних рухів, що виражається в міміці.

Як відомо, кивання головою майже у всьому світі може означати згоду, і є вродженим жестом оскільки його використовують глухі і німі. Покачування головою означає протилежне – як універсальний жест грудних дітей. Показ зубів або злобна усмішка збереглися із акту нападу ворога і до цих пір використовується. Однією із поширених помилок яку можуть допустити новачки у ділі вивчення мови тіла – це розглядати його ізольовано від інших жестів і умов. Жест кивання плечима застосовується тоді коли людина не розуміє про що ідеться мова. Це комплексний жест, складові якого три компонента: розгорнуті долоні, підняті плечі і брови. Так наприклад жест «підпирання щоки вказівним пальцем» коли інший палець прикриває рот, а великий палець лежить під підбородком, може означати, що слухаючий відноситься до вас критично оцінюючи ситуацію. А коли його нього сильно схрещені, друга рука лежить впоперек тіла, так наче захищається, а голова і підбородок нахилені – негативно. Ця не вербальна позиція може говорити приблизно таке: «Мені не подобається те, що ви говорите, і я із вами не згоден».

Ключем до правильного пояснення жестів є врахування всієї кількості жестів і відповідність їх до слів. Розміри персональної просторової території людини середньо рівня забезпечення в принципі однакові, і умовно їх можна розділити на чотири просторові зони:

- ◆ інтимна зона 15-46см (діти, батьки, близькі друзі, родичі, подружжя, коханець), зона до 15см це інтимна зона.
- ◆ особиста зона від 46см до 1,2 метра (офіційні зустрічі, дружні бесіди і т.д.)
- ◆ соціальна зона 1,2-3,6 метра (на такій відстані ми тримаємося від по сторонніх)
- ◆ суспільна зона 3,6 метра (найкраща відстань до великої групи людей, вдало буде стояти на такій відстані від аудиторії)

Із давніх віків відкрита долоня асоціювалась із відкритістю, чесністю, довірливістю. Клятви зазвичай даються із долонею на серці, а в суді коли дають показання, піднімається рука із відкритою долонею, так щоб її бачили учасники суду. В повсякденному ужитку використовують дві позиції долоні. Вверх – просячи і вниз – стримуючи. Найкращим способом взнати, чи чесна із тобою людина – це поспостерігати за долонями людини. Коли людина говорить правду вона або відкриває долоні, або відкриває частково. Жест працює підсвідомо автоматично, так наприклад коли дитя обманує чи щось приховує, то ховає долоні за спину.

Було помічено, що жест закладання рук за спину із замком рахується жестом впевненої в собі людини, а руки за спиною із захватом зап'ястя, що люди пробує «взяти себе в руки», в цьому випадку одна рука захоплює зап'ястя так сильно, що здається наче вона пробує утримати від нанесення удару. Цікаво, що чим сердитіша людина, тим вище рухається його рука по спині.

Як дізнатись коли людина бреше? Розпізнання невербальних жестів брехні, є одним із найбільше важливих для спілкування вміннь, якого можна навчитись, слідкуючи за поведінкою людини. Визначитись які жести можуть видати людину у випадку, якщо вона бреше? Це жести, пов'язані із дотиком рук до лица. Коли ми спостерігаємо і чуємо, як інші говорять неправду, або коли брешемо самі, ми робимо спробу закрити наш рот, очі або вуха руками.

Коли людина виконує жест «рука до лица», це далеко не завжди означає, що він бреше. Однак це може бути першим індикатором брехні, і подальше спостереження за поведінкою людини і його жестами може підтвердити підозри. Слід розглядати все комплексно. Так наприклад жест сховатись від брехні, підозри або обману, із якими він стикається, є бажання уникнути погляду в очі людині. Потирання вух означає бажання слухаючого відгородитися від слів, положивши руку біля або на вусі. Це є дорослою удосконаленою формою дитячого жесту, коли діти затикають вуха. Також це може означати, що людина хоче висловитись.

Коли слухач починає підставляти руку для того, щоб сперти на неї голову, це ознака того, що йому стало сумно, і він підпирає голову рукою, для того щоб не заснути. Критичний рівень тоді коли голова повністю лежить на руці – тоді і повна відсутність будь якої зацікавленості. Абсолютним сигналом буде те, коли людина лежить головою на столі і спить. Коли людина постукує по столі або постійно стукає ногами – ознака нетерплячості. Людина приймає оцінюючу позу коли підпирає щоку зжатыми в кулак пальцями, а вказівний палець впирається в висок. Якщо людина втрачає зацікавленість, але хоче виглядати зацікавленою, то голова буде спиратися на долоні. Коли вказівний палець направлено вгору, а великий палець підтримує підбородок – це може означати, що слухач відноситься негативно. Поза складання рук на грудях свідчить про нервозність і критичність. Не дивлячись на це в словах буде виражати згоду із вами. А це тому, що невербальне спілкування не може брехати, тим часом коли вербальне бреше. Так наприклад схрещення рук на грудях – захисна поза. Найкращим виходом із ситуації це – заставити людину розімкнути руки, дати йому в руки книгу, папір, любий предмет, беручи який від витягне руки вперед, тим самим прийме відкрите положення і його відношення зміниться. Другим способом звернутись до співбесідника із нахиленими відкритими долонями – «Я помітив, що у Вас є питання. Що ви хотіли спитати?» або «Що ви думаєте по цьому питанню?», а потім відкинутись на спинку стільця, показуючи, що настала його черга для відповіді... Замасковані жести, що пов'язані із схрещеннями рук найбільше спостерігаються у людей які в постійному центрі уваги, які стараються, щоб не помітили їх нервовий стан і невпевненість. Для виконання цього жесту рука рухається впоперек тіла в

напряму до іншої руки, але замість того, щоб ухватитись за цю руку, вона торкається до сумочки, браслету, годиннику чи до любого іншого предмета, який знаходиться на протилежній руці, або близько біля неї. Також цей жест може виглядати як тримання обома руками бокалу із алкоголем. Подібно захисним бар'єром утвореним із допомогою рук може бути і перехрещування ніг. Закидання ноги на ногу із утворенням кута, свідчить про те, що, що тут присутня суперечка. Закидання ноги на ногу із фіксацією ноги рукою – в такій позі сидять люди яких важко перекопати у суперечці, тверді і вперті люди для яких потрібен саме цей підхід для досягнення успіху. Зазвичай люди які схрещують руки чи ноги, говорять, що вони замерзли, чи щось на кшталт цього, однак для них важко признатись, що вони нервують, стидаються чи захищаються. Також жестом схвильованості є прикупування губ, чи коли ступня однієї ноги обвивається навколо іншої. Багато віків назад, чоловіки використовували щити, щоб захиститись, сучасний же чоловік використовує все, що можна взяти в руки яким захищається від словесної атаки. Також це можуть бути схованки за столом, дверима, забором, відкритою дверима машини чи спинкою стільця під час сидіння на ній верхи. Зазвичай сидячі верхи – люди домінуючого типу, навіть коли набридла тема для розмови, то спинка стільця слугує для них прекрасним захистом.

Коли людина не згодна із думкою чи відношенням інших, але не наважується висловити свою думку, вона виконує жести, які можна умовно назвати жестами витиснення: пошук неіснуючих предметів на одязі, сидячи відвернувшись від інших, дивлячись у підлогу. Це є ознакою того, що йому не подобається все і з усім він не згоден.

Існує три положення голови:

- ◆ пряма – нейтральне відношення, за звичай голова не рухома, при цьому виконуються оціночні жести «рука до лица»
- ◆ нахил в сторону – поява інтересу
- ◆ нахил униз – поява негативного відношення, осуджуючи буде супроводжуватись рядом жестів критичної оцінки, до тих пір поки не заставить підняти голову або нахилити її на бік, інакше будуть проблеми спілкування із цією людиною

Коли великі пальці рук сховані за пояс чи в кишені – такий жест означає впевненість. Погляд із піднятими бровами і посмішкою – означає зацікавленість, а коли брови опущені вниз із насупленим чолом або опущеними кутиками рота, це може означати вороже і критичне відношення.

Швидкість жестів і їх очевидність для людського ока залежить від віку людини. Наприклад якщо дитина говорить неправду своїм батькам, то одразу після цього вона прикриє рота руками, дорослий наприклад торкнеться до носа, із віком швидкість таких жестів зростає. Однак із віком люди і вчать ся брехати так, щоб їх не помітили, так наприклад досвідчений брехун може говорити неправду із відкритими обіймами і усміхатись вам. Однак мікросигнали видають його суть, це можуть бути і звужені зіниці очей, піднята брова, викривлення кутика рота. Ми всміхаємося киваючи головою, підморгуємо у спробі приховати неправду, однак завжди тіло видає суть і спостерігається невідповідність.

Так наприклад почісування шиї може означати незгоду, відтягування комірця – тоді коли людина бреше. Руки у кишенях – бажання приховати певну інформацію. Руки розведені долонями угору – зовні виглядає як відкритість, однак по суті це бажання обдурити. Покашлювання із прикриттям рота (важливо відрізнити чи це є кашель чи дійсно покашлювання), виникає тоді коли брехун бере секундну паузу, щоб отямитись. Аналогічне значення має маніпуляція із цигарками і стаканом води коли задали питання. Існує ряд ознак у яких можна запідозрити обман і не відкритість, це коли починають розмову здаля, уникаючи прямих поглядів віч-на-віч, постійно змінюючи пози, роблячи великі паузи, усміхаючись або розмовляючи повільніше частіше, ніж зазвичай, підвищуючи тон, роблячи помилки у словах.

Найменші деталі лица і очей: піднята голова – впевненість, сильно піднята голова – задиркуватість, закидання голови назад – виклик до дії, нахил в сторону – відкритість і увага, опущена голова – хвилювання і внутрішнє напруження. Повністю відкриті очі – сприйнятливості, витріщені очі – прив'язаність, прикриті очі – інертність і втома, прижмурений

погляд – концентрація, разом із поглядом збоку – хитрість і підлість, прямий погляд – цікавість, погляд збоку кутиками очей – скепсис, погляд знизу при нахиленій голові – агресивність, а при зігну́тій спині – покірність. Погляд зверху вниз при відкинутій голові – впевненість, відхилений погляд – невпевненість.

Найменші деталі рук: звисаючі – відсутність волі і пасивність, закладені за спину – складне становище і відсутність дій, долоня відкрита догори – пояснення, одна або обидві руки в кишенях – невпевненість і складнощі. Рука складається у кулак – концентрація, потирання рук – думки про вигоду, рухи руками закриваючи лице – бажання приховати, схрещені руки на грудях – захисна реакція. Вказівний палець є знаком концентрації на інших, коли він доторкається до губ – невпевненість, в роті – незрозуміння, біля очей і вух – бажання утекти. Коли кінчики вказівного і великого пальця доторкаються і розставлений мізинець – висока концентрація до найменших деталей. Руки в стегнах – підготовка, руки чи частина тіла сперті на щось – пошук підтримки.

Найменші деталі плечей: високо підняті сугулі і витягнутим підбородком – нервозність, пошук допомоги, невпевненість, страх. Плечі що спадають вперед – слабкість, комплекс неповноцінності. Вільні плечі – впевненість, свобода. Відведені назад – сила, активність, переоцінка. Виставлені груди – потреба в соціальних контактах. Впала грудна клітка – замкнутість, пасивність.

Найменші деталі ніг: впевнена стійка (не більше чим дві ширини долонь) – спокій, сила, стійкість. Нерухома поза – сильне напруження, впертість. Перемінна поза при малій напрузі – острах. Похитування на носках – підготовка, агресивність. Широко розставлені ноги – пошук поваги до себе, завищена самооцінка і неповноцінність. Загнути носки в сторони – егоїзм. Носки загну́ті всередину – сумнів у своїх силах.

Найменші деталі ходи: ритмічна – впевненість, рівномірна – цілеспрямованість, широкі шаги – активність і підприємливість екстраверсія, короткі – швидкість та обережність інтроверсія, ритмічна сильна (із підсиленою рухливістю стегон) – егоїзм і довірливість, дерев'яна (ходульна, кутова, тверда) – закомплексованість, провисаюча (шурхаючи) – лінь, постійне підняття напружених носків вгору – пошук інтелектуальної переваги.

Найменші деталі посадки: зімкнута – страх і невпевненість, сильно відкрита – лінь і недисциплінованість, одна на одній – самовпевненість і бездіяльність, на краю стільця і випрямленою спиною – зацікавленість, посадка із постійною готовністю вскочити (одна нога повністю, а друга на носку) – недовірливість і страх.

Найменші деталі голосу:

- ◆ швидкість: швидка – впевненість і імпульсивність, спокійна – розсудливість, зміни швидкості – невпевненість і збудженість
- ◆ висота: фальцет (головний голос) – інтелектуальний, грудний – емоційний, пронизливий – страх і хвилювання, низький – спокій
- ◆ звучність: сильний – життєва сила, тихий і слабкий – стриманість та скромність і слабкість, різкий перемінливий – хвилювання і емоції
- ◆ артикуляція: ясна і чітка – дисципліна і пошук пояснень, розпливчата – невпевненість і м'якість та поступливість
- ◆ режим: ритмічність – почуття та впевненість, циклічне – напруження і емоції, округло-текуча – емоції і повнота життя, кутова то - обривчаста – цілеспрямованість
- ◆ інформативність сміху: «ха-ха» – відкритий, «хе-хе» – заздрісний, «хі-хі» – підлий, «хо-хо» – насмішка, «ху-ху» – страх

Найменші деталі поведінки: те що так скривають затемнені окуляри. Переміна в очах – сигнал. Бігаючи очі – тривога, стид, брехня, страх. Блискучий погляд – збудження. Складний погляд – слабкість. Збільшення зіниць – цікавість, звуження – злоба. Підсилене моргання – збудження, брехня. Також слід врахувати п'яний погляд і погляд наркомана.

Отже ми можемо виділити необхідні нам види приховування інформації розділивши:

за поведінкою:

- ◆ обмовки, нецензурні вирази, емблеми – коли індивіда спіймали на словах
- ◆ паузи, мовні помилки, мінлива мова – страх
- ◆ підвищення тону, блідість – страх або гнів
- ◆ пониження тону – печаль
- ◆ більш гучна і швидка мова – збудження, страх, гнів
- ◆ більш повільна і тиха мова – сум і печаль
- ◆ пониження кількості ілюстрацій – неготова відповідь, сум, оцінка слів
- ◆ збільшення кількості маніпуляцій – брехня
- ◆ зміна швидкості дихання, потіння, швидше змотування і моргання, розширення зіниць – виникнення емоції
- ◆ змазана мова – подавлена емоція
- ◆ сльози – печаль, нестримний сміх
- ◆ рум'янець – збентеження, сором, гнів, вина

за типом:

- ◆ неготова відповідь – мінлива мова, паузи, мовні помилки, пониження ілюстрацій
- ◆ неемоційна інформація (факти, плани, фантазії) – мовні обмовки, тиради, емблеми
- ◆ емоції (радість, здивування, втома) – мовні оговори, нецензурні вирази, мікрОВИРАЗИ, змазаність мови
- ◆ страх – мінлива мова, паузи, мовні помилки, підвищення тону, більш гучна і швидка мова, бідність
- ◆ гнів – підвищення тону, більш гучна і швидка мова, рум'янець, блідість
- ◆ печаль, вина, стид – пониження тону, більш повільна і тиха мова, сльози, опущений погляд, рум'янець
- ◆ збентеження – рум'янець, погляд вниз або в сторону
- ◆ збудження – збільшення ілюстрацій, підвищення тону, більш гучна і швидка мова
- ◆ сум – зменшення ілюстрацій, більш повільна і тиха мова
- ◆ брехня – мінлива мова, паузи, мовні помилки, підвищення тону, пониження тону, збільшення маніпуляцій
- ◆ виникнення емоції – зміна дихання, потіння, глитання, змазані вирази, частіше моргання, розширення зіниць

за фальшем:

- ◆ страх – відсутність верхніх ознак в зоні лоба
- ◆ печаль – відсутність верхніх ознак в зоні лоба
- ◆ радість – нема участі м'язів очей
- ◆ цікавість – не зростає кількість ілюстрацій, або їх поява несвоєчасна
- ◆ брехня – нема потіння, зміни дихання або збільшення маніпуляцій
- ◆ емоція – асиметрія, передчасна поява чи зникнення, несвоєчасна поява

за мікрОВИРАЗАМИ:

- ◆ гнів – брови опущені і зведені разом, блиск в очах, рот закритий і губи звужені
- ◆ насміхання – при піднятій кутик рота із одної сторони (також можна сказати що зліва – емоційна людина, а справа – інтелектуальна)
- ◆ огида – зморщене лице, верхня губа при піднята
- ◆ страх – брови при піднятті і витягнуті, верхні повіки при піднятті, нижні віки напружені, губи трохи витягнуті
- ◆ печаль – верхні повіки трохи опущені, кутики рота трохи опущені, розгублений погляд
- ◆ здивування – брови при піднятті, очі широко розкриті, рот при відкритий
- ◆ щастя – невеликі зморшки в кутиках навколо очей, щоки піднятті, задіяні м'язи коло очей

Також більш наглядним дослідженням є [19].

2. Другий спосіб – стратегічне спілкування із блефом. Як відомо є особистості, на яких перший спосіб не діє, оскільки через неадекватність їх психіки вони є стійкими до будь-яких детекторів брехні і спостережень. Завдання блефу в тому, що необхідно зловити на слові, перед тим ввівши в оману і довіру, а інколи просити щоб розповів все у зворотному порядку. Для цього необхідну мати прекрасну пам'ять подій і все чітко занотовувати, так як говорить особа без любих змін. А через деякий час викрививши самі свідчення перепитати. Якщо особа погодиться із своїми «показаннями» значить особа або не уважно слухала або дійсно має неадекватну психіку. В таких дослідженнях головне тримати себе в руках і не приходити до емоцій. Претендента потрібно тримати осторонь від будь яких джерел звідки можна почерпнути інформацію, а також і самому тримати рот за замком із метою того щоб інформація була в оригінальному вигляді. Також свідчення брати на логіку, пробувати уявити себе на місці контактера, враховуючи, що інколи на перший погляд абсурд може бути правдою. За брехунами було помічено, що вони часто створюють макети НЛО, придумують собі ще одного персонажа - контактера для перевірки довірливого, часто використовують інформацію із свідчень інших джерел, можуть розвиватися за рахунок знань дослідника як паразит, також люблять увагу до себе і авторське право, багато разів нагадуючи, що тільки вони можуть контактувати, вдаються до шантажу, говорячи, що є безліч інших дослідників. Тому слід тримати контактера в повній ізоляції від сторонньої інформації задля збереження оригінальності, звернути увагу на джерела інформації, із якими контактер вже знайомий, а також на те, із ким він спілкується на цю тему, допускати до дослідження тільки досвідчених фахівців, постійно уточнювати і перепитувати інформацію, також самому не розповсюджувати по сторонньої інформації із метою не допустити паразитарної поведінки контактера. «Пошук дрібниць» за другим способом можна поєднати із першим способом.

3. Третій спосіб – перевірка тексту. Застосовується тоді, коли можливості прямого спілкування і спостереження не існує. Це також один із самих складних способів, пов'язаний із детальним документуванням самої перевірки. Важливим є пошук недоліків, доказів та пошук можливих джерел, звідки інформація могла бути скопійована із подальшою обробкою.

Сам **описовий звіт** можна організувати за розділами:

1. Основна загальна інформація – де слід зазначити інформацію за особу, місце і дату випадку (рік, місце, число, година).

2. Характеристики - історія тексту, схему послідовності подій, кількість осіб так і кількість контактуючих із ними, їх поведінка, опис зовнішнього і внутрішнього вигляду транспортних засобів і їх вплив на особу, дія пристроїв транспортного засобу на навколишнє середовище: світлові, звукові та інші ефекти, особливості спілкування, характеру, імена, зовнішній вигляд, одіж та предмети, вигляд, вік, стать кожного, особливості назв, звуки слів, а також порівняльний аналіз лінгвістичних особливостей, опис приміщень, призначення, схеми і малюнки та їх аналіз на достовірність, астрономічну інформацію: відстань, галактика, зоря, планета по рахунку від зорі, кількість супутників, кількість заселених планет і там де є життя, штучні супутники, зовнішній вигляд планети, атмосферні особливості, склад атмосфери як фотометричний аналіз, період дня і року на планеті, рух по годинниковій стрілці чи проти годинникової стрілки, статистична кількість населення, середній життєвий і прожитковий рівень населення, яка ціль того що вони відвідали нашу прекрасну планету, які завдання на майбутнє, чи є згадки про контактерів попередників, інші політичні, екологічні, біологічні особливості, чи існує грошова система, історія, колонізації, їх інформація про нас і нашу історію. Також зазначити чи присутні матеріальні докази випадку.

3. Заключна інформація - де слід сформулювати таблицю проблемних та головних питань, пошук недоліків, порівняння, виявлення джерел інформації, а також і пошук доказів та інше. Вказати чи були перевірені матеріальні докази і ким, і з допомогою яких пристроїв чи засобів.

Висновок може бути позитивним коли незначні дрібниці і непорозуміння займають незначну частину від усього об'єму інформації. Умовно позитивним - якщо займають значну частину об'єму інформації та буде віднесена у категорію «інформація якій бракує доказів» і розглядатись як достовірна не може. Негативним якщо присутня дрібниця яка є значною - така інформація попадає в категорію «фантастики і вигадок». Також у висновках слід зазначити зону розповсюдження інформації, або її пагубний вплив, та приведення приблизного списку інформації яка підпала під пагубний вплив із подальшим уникненням інформації певних авторів та збірників. Слід враховувати особливості самодескрипції авторів. Також слід створити систему кодифікації звітів із подальшою нумерацією. У кінці прикріплюються додатки: текст, малюнки, схеми і т.д.

Інформацію необхідно віднести у один із трьох масивів інформації:

Альфа-масив – категорія «фантастики і вигадок» - результат людських фантазій або неадекватності психіки. В більшості випадків це інформація маніпуляційно-фальсифікаційного характеру із притаманними особливостями шахрайства і дезінформації.

Бета-масив – категорія «інформація якій бракує доказів»

Гамма-масив – інформація яка пройшла перевірку і може використовуватись як факти і на основі яких можна робити загальні висновки і додаткові дослідження.

На основі кожного масиву створюється **журнал реєстрації**, де вноситься інформація за особою, що перевіряє і особою яку перевіряють, дата, географічне місце випадку, код і т.д. Якщо осіб кілька, то необхідно робити перевірку по кожній особі окремо, ізолювавши її від інших, і на основі групової перевірки робити висновки.

На основі Гамма-масиву робиться **каталог класифікації**:

- ◆ за позаземним інтелектом: ВБІ-1, ВБІ-2, ВБІ-3 и т.д. також зазначаючи кожну особливість і характеристики
- ◆ за типом транспорту: А - круглі, Б - подовгасті, В - із кутами, Г - інші, Д - диск. Також відповідно група 1, 2, 3 і т.д. та модель 1/1, 1/2 і т.д
- ◆ модель астрономічної 3D карти, з виділенням певним кольором системи, де є інтелектуальне життя, відповідно вказати стрілкою напрям до центра галактики, а також зберігати наукові астрономічні назви, і відстані у світлових роках або парсеках
- ◆ інші, головною вимогою є простота і зрозумілість, так наприклад можна зробити класифікацію за типом двигуна транспорту, за призначенням транспорту, за лінгвістичними особливостями позаземного інтелекту, за рівнем інтелекту або технічного розвитку відповідно 1, 2, 3... тощо

Описовий звіт може бути як суто по одному випадку так і об'єднувати декілька десятків випадків в спрощеній формі. Необхідно обов'язково вказати особу чи яку базу інформації ми аналізуємо. В звіті слід на основі спрощеного аналізу кожного випадку скласти статистичний аналіз де відобразити розподіл інформації по масивах, розподіл інформації по роках, і відношення масивів до періоду кожного. На їх основі необхідно виділити пік негативної уфоманії, пік умовно-позитивних і позитивних близьких контактів, вказати початок дезінформації (в основному це період перестройки), розрахувати коефіцієнт відношення умовно-позитивних і позитивних близьких контактів до дезінформації. Вирахувати тенденцію постійності яка покаже, що умовно-позитивні і позитивні близькі контакти відбуваються незалежно від десятиліття.

Висновки. Отже ми розглянули три способи аналізу на достовірність свідчень

А то як саме протистояти проблемі недостовірності на основі вище вказаних методів спостереження і стратегічного спілкування, а також інших наукових методів, для отримання якісних даних на яких можна було би сформувані достовірні висновки можна досягнути із допомогою документування самого ходу перевірки на основі спілкування.

Для цього створюється – **Звіт перевірки**, де реєструються по порядку всі дії перевіряючого при безпосередньому спілкуванні із самим контактором. Дослідник бере за основу письмові або усні звернення від контактера. Також слід вказати форму ведення діалогу: такою може бути як усна так і письмова.

ЗВІТ ПЕРЕВІРКИ

Перевіряючий _____ вік _____
 Особа яку перевіряють _____ вік _____
 Форма діалогу _____
 Початок перевірки _____ Кінець перевірки _____

№	Завдання	Короткий зміст	Висновки
---	----------	----------------	----------

Масив _____

Пояснення _____

В кінці перевірки прикладаються додатки в **опис переписки** чи **опис спілкування**. А також в кінці вказати у якій масив слід віднести інформацію. Опис переписки повинен включати і сам діалог у якому є багато інформації яку не було взято до уваги, так як повинен бути звіт по кожній дрібниці, блефу та словесних тестів – кожне слово цінне. Опис спілкування – має собою розповідь включаючи кожної деталь поведінки особи і дослідника.

Приклад:

ЗВІТ ПЕРЕВІРКИ

Перевіряючий Калитюк І. вік 22
 Особа яку перевіряють Шумаєва В. вік 19
 Форма діалогу письмова
 Початок перевірки 12.11.2009 Кінець перевірки 03.12.2009

№	Завдання	Короткий зміст	Висновки
1	Аналіз письмового звернення на пошту.	Вирішення проблеми невизначеності: Іде звірка із класичними випадками поза тілесного досвіду із подальшим їх відсівом від основної інформації. Звірка спостереження із техногенними і природними явищами.	Виявлено кілька випадків поза тілесного досвіду і вилучено із основного тексту. Спостереження за договором передані в регіональний центр де займуться більш детальним їх аналізом
2	Письмовий діалог через електронну пошту.	Перевірка рівня можливої фальсифікації і різними джерелами інформації, пошук дрібниць які могли бути скопійованими.	Фальсифікації і дрібниць не виявлено.
3.	Перехід на ICQ діалог	Ознайомлення із особою і надання поверхневої інформації про дослідника. Повідомлення про серйозність дослідження. Ізолювання особи від впливу центру і дослідника	Особа погодилась на збереження оригінальності - абсолютну відсутність консультаційної допомоги від дослідника яка може негативно вплинути на інформацію
4.	Стратегічне спілкування	<i>Під час спілкування із особою про її випадки спочатку я уважно її вислухав, а потім задав питання із хибними елементами по спостереженню яке згадувалось в переписці яка була раніше.</i>	<i>Особа зразу повідомила, що у моєму питанні були хибні елементи – яких не спостерігалось.</i>
5.	Характеристики	Особа отримала завдання, описати усі типи позаземного інтелекту, що спостерігались при близьких контактах по заданих критеріях	Особа завдання виконала
6.	Стратегічний тест	Особі було передані справжні і хибні малюнки типів позаземного інтелекту із завданням знайти своїх, чітко вказавши схожий або непохожий.	Особа майже на всі малюнки відповіла «непохожий», а на деякі, «щось подібне але не те».
7.	Випадки	Особа отримала завдання, написати свої випадки у зворотному порядку	Особа завдання виконала. Виявилось, що кілька раз особа зникла по ночах із дому, а також один раз проспала добу, хоча докази її присутності сплячою є лише у вечері. Особа описувала свій випадок і те що всі думали що вона проспала 24 години.
8.	Малюнки	Особа отримала завдання, зробити малюнки по визначених дослідником деталях	Особа завдання виконала.

9.	Тест почерку	Особа отримала завдання, сканувати свої рукописи і відправити досліднику на аналіз почерку	Особа завдання виконала. В результаті аналізу було встановлено, що інтелектуальний рівень особи вище середнього (на рівень 9-го класу школи, періоду написання рукопису). Встановлено, що особа чуттєва артистична. Психічно урівноважена і відкрита для діалогу, чесна, щедра. Також було помічено деяку поспішливість у написання тексту і недостатню концентрацію. Також було помічено мінливість характеру, бажання встигнути, нерішучість і дівочу слабкість.
10	Спогади	<i>Особа частково почала згадувати події, які я попросив занотувати і зобразити.</i>	Особа завдання виконала.
12	Нові завдання	Особа отримала завдання зобразити типи апаратів які вона бачила і також зобразити одіж і символики кожного позаземного інтелекту.	Особа завдання виконала.
13.	Допоміжні фахівці	До дослідження було запрошено двох незалежних дослідників: А.Білика (із УНДЦА «ЗОНД» в Україні) та К.Шувалова (із АЕН в Росії) для анкетування випадків спостереження із подальшим аналізом.	Особа дала відповіді в анкетуванні. Висновок Білика: Описані очевидцею контакти із сутностями та їх взаємодія з об'єктами живої та неживої природи становлять неабиякий інтерес та наукову цінність. В той же час згідно прийнятої методології Центру, дослідницька робота з випадками близьких контактів проводиться тільки за наявності матеріальних зразків взаємодії феномена з об'єктами оточуючого середовища, що унеможлиблює подальший розгляд даної справи через віддалене місце проживання та обмеженість її можливостей (витяг з Протоколу засідання координаційної ради УНДЦА №19(106) від 02.12.2009). Висновок Шувалова: Всі вивчені випадки спостереження із В.Шумаєвою відносяться до спостереження НЛО, без можливості ідентифікувати більш чітко і конкретно по спостережуваних об'єктах. Непряма ідентифікація можлива, при накладанні значної кількості спостережень на карту і пошук кореляцій із спостереженням інших очевидців і інших місцях, де дані об'єкти можливо спостерігались більш детально, якщо такі випадки були.
14.	Заключне завдання	Із особи знята інформаційна ізоляція.	Дослідник дає відповіді на запитання особи.

Масив – Гамма

Пояснення: непорозуміння займають незначну частину від загального об'єму інформації

Отже загалом розглянемо схему дії дослідника при перевірці контактної інформації.

Процедура	Усне спілкування	Письмове спілкування	Розгляд тексту	Аналіз відео інтерв'ю
Спостереження	☑			☑
Стратегічне спілкування	☑	☑		
Аналіз тексту		☑	☑	
Стратегічний тест	☑	☑		
Анкетування	☑	☑		
Почеркознавство	☑	☑	☑ *	
Документація**	звіт перевірки, опис спілкування	звіт перевірки, опис переписки	описовий звіт	аналіз відео спостереження

* - залежно від того друкований цей текст чи рукопис

** - в кінці потрібно віднести у масив інформації, зробити запис у журнал реєстрації і каталог класифікації

Допускаються також комбіновані дослідження. *Наприклад*: аналіз відео інтерв'ю і аналіз рукопису і т.д. Слід зауважити, що при розгляді рукопису необхідно знати деякі елементи із криміналістики, ось наприклад як – почеркознавство. Так брехуни інколи мають крупний квадратний інколи нервовий почерк, а інколи прямі, витягнуті, зжаті і замкнуті букви, особливо характерний почерк із різкими натисками. Психічно хворі мають незакінчені букви, деякі перевернуті (такі як «и» і «д»), інші дуже дивної і нерозбірливої форми, широкі букви то опускаються нижче рядка то різко піднімаються із великими крючками. Зменшення розміру букв говорить про приховування інформації особливо коли почерк стає менш розбірливим, а збільшення на оборот. Непропорційні букви свідчать про психологічний розлад [20].

Один зі способів перевірки - поліграфом («детектор брехні») - не завжди відображає правдиву інформацію, так фіксує будь-яку емоційну реакцію на подразник: сором, страх, хвилювання, а так як є індивіди які вміють брехати без емоцій – ефективність такого пристрою знижується. Новий закон у США забороняє використовувати поліграфи для допиту, а у Польщі і Німеччині дані поліграфа вже не рахуються як докази, аналогічно як і звуковий поліграф.

Існують і інші методи виявлення брехні такі як: психічно активні речовини пентотал відомий як «сироватка правди» так і бінауральні психічно-акустичні стимулятори, однак до таких методів краще не вдаватись, оскільки є ризик із некомпетентним підходом пошкодити психіку людини.

Список літератури:

1. The Monroe Institute [Електронний ресурс] / 365 Roberts Mountain Road, Faber, Virginia, 22938 – Адреса доступу: <http://www.monroeinstitute.org/>, - Мова. англ., – Телефон: (866) 881 3440 | 434-361-1252, - Електронна пошта: info@monroeinstitute.org
2. Hemi-Sync® Binaural Beat Brainwave [Електронний ресурс] /Monroe Products, P.O. Box 505, Lovingson VA 22949, US – Адреса доступу: <http://www.hemi-sync.com/>, - Мова. англ., - Факс: 434-263-8699, - Електронна пошта: Interstate@Hemi-Sync.com
3. *Moody R.* Life After Life: the investigation of a phenomenon – survival of bodily death, San Francisco, CA: HarperSanFrancisco, 2001
4. *Голуб Я.В., Жиров В.М.* Медико-психологические аспекты применения свето-звуковой стимуляции и биологически обратной связи. – СПб., 2007.-97с
5. *Бехтерев В. М.* Бессмертие человеческой личности как научная проблема - Типография Кюгельген, Глич и Ко - Петроград.,1918
6. Инструкция об основных критериях при отборе кадров для прохождения службы в органах НКВД – Москва.,1939
7. *Vallee J.* Dimensions. Arguments against the aliens. A Casebook of Alien Contact. Contemporary Books, Chicago-New York. 1988
8. *Куликова М.* Конструирование ложных воспоминаний., 2008
9. *Сочка Я.* Как отличить уфологию от уфомании., 1999
10. *Перейра Ж.* Внеземные, Phenomenes Spatiaux №2., 1974
11. *Краховиль В.* НЛО – гости из будущего. Георг – Минск
12. *Шкловский И., Кардашев Н., Мороз В.* Вселенная, жизнь, разум. Наука. Гл. ред. физ.-мат – М., 1987
13. *Леир Р.* Космические пришельцы и скальпель., 2000
14. *Щербаков В.* Несостоявшийся парадокс. Техника молодежи №5., 1977
15. *McCampbell J.* UFOlogy. New Insights from Science and Common Sense., 1973
16. *Каку М.* Физика невозможного. Альпина нон-фикшн., 2009
17. *Скляр А.* Какова ты, родина богов., 2000
18. *Скляр А.* Битва за урожай., 2000
19. *Екман П.* Психология лжи – Обмани меня, если сможешь. Питер, С-Пб – 2010
20. *Винберг Л., Шванкова М.* Почерковедческая экспертиза. — Волгоград: Высшая следственная школа МВД СССР., 1977